

* * *

Marta Mas, Albert Vilagrasa, Núria Bastons, Gemma Verdés, M. Helena Vergés, *Veus*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, S.A., 2006.

La metodologia de l'ensenyament de llengües ha anat canviant, evolucionant i aportant nous plantejaments i noves estratègies d'aprenentatge. Dins del que es manté com a enfocament comunicatiu, una de les aportacions més destacades en aquests anys ha estat l'organització de les unitats didàctiques a partir de tasques comunicatives, l'anomenat "enfocament per tasques". A partir dels postulats d'aquest enfocament i seguint les directrius que es proposen al *Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, i avaluar* (MECR) del Consell d'Europa (Consell d'Europa (2001), *Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües: aprendre, ensenyar i avaluar*, Ministeri d'Educació, Joventut i Esports del Govern d'Andorra, Departament de Cultura i Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, per a l'edició impresa en català del 2003), s'ha elaborat el mètode d'aprenentatge del català com a llengua estrangera *Veus*.

Els coordinadors del mètode, Marta Mas i Albert Vilagrasa, i també autors (juntament amb Núria Bastons, M. Helena Vergés i Gemma Verdés, per al primer nivell) són professors d'Escoles Oficials d'Idiomes, centres públics, que depenen del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, destinats a l'aprenentatge de llengües per a persones adultes. El mètode *Veus* és el fruit de l'experiència consolidada en la feina a les aules de l'Escola Oficial d'Idiomes, on l'ensenyament de les llengües, i entre elles el català, es planteja com un procés gradual per aprendre a usar el català com a instrument de comunicació útil i eficaç en qualsevol situació de la vida quotidiana.

Els materials que conformen *Veus* són adequats tant per a alumnes adults, que estudien el català com a llengua segona als països de parla catalana – alumnat de les Escola Oficials d'Idiomes, del Consorci per a la Normalització Lingüística, dels Serveis Lingüístics de les Universitats (alumnes dels programes europeus d'intercanvi com l'Erasmus o el Sòcrates), etc. –, com per a aprenents de català com a llengua estrangera d'arreu del món – centres de l'Institut Ramon Llull, casals catalans, universitats estrangeres –, i també per a l'alumnat de secundària que tingui el català com a segona llengua amb un nivell de competència comunicativa insuficient per seguir el procés d'escolarització als països de parla catalana.

La programació del mètode *Veus* s'articula en tres nivells: *Veus 1*, *Veus 2* i *Veus 3* (en fase d'elaboració). *Veus 1* correspon a un nivell força superior al Nivell A1 (*Nivell inicial*), però una mica inferior al Nivell A2, *Veus 2* correspon a un nivell que podríem

anomenar Nivell A2+ (*Nivell bàsic*) i *Veus 3*, a un Nivell B1 (primer nivell de l'*Usuari independent*), que correspon al *Nivell Llindar*, segons les especificacions que dona el MECR.

Els materials de *Veus* per a cada nivell està compost per: *Llibre de l'alumne*, *Llibre d'exercicis i gramàtica d'ús*, *Llibre del professor* i dos CD.

El *Llibre de l'alumne* està dividit en sis unitats, amb una tasca final, que consisteix en la resolució d'una situació de comunicació que recull tots els objectius i continguts que s'han treballat durant la unitat, amb activitats, que possibiliten la resolució de la tasca final. Amb aquestes activitats els alumnes adquireixen uns coneixements que s'aniran sumant durant la unitat la qual cosa els permetrà portar a terme amb èxit la tasca final. En cada activitat, s'hi treballen de manera integrada totes les habilitats lingüístiques, i la gramàtica i el lèxic necessaris per a cada objectiu proposat.

El *Llibre d'exercici i gramàtica d'ús* conté: exercicis, solucions dels exercicis, gramàtica d'ús i transcripcions de tots els materials auditiu. Hi ha sis unitats corresponents a les sis unitats del *Llibre de l'alumne*. La tipologia dels exercicis és força diferent de les activitats del *Llibre de l'alumne*, perquè estan pensats per treballar la pràctica gradual dels aspectes lingüístics. La progressió dels elements lingüístics que s'hi treballen és paral·lela a la del *Llibre de l'alumne*. És important destacar que un dels objectius que s'han proposat els autors a l'hora d'elaborar els exercicis ha estat cobrir la majoria de dificultats que pugui tenir cada aprenent, ja que els alumnes tenen maneres i ritmes d'aprenentatge diferent. Per això *Veus* presenta un ventall molt ampli d'exercicis, que cada professor pot escollir segons el seu criteri.

El *Llibre del Professor* conté una introducció on s'explica la metodologia, l'estructura i el maneig de tots els materials que componen el mètode. A continuació s'especifica, unitat per unitat, l'objectiu, les observacions relacionades amb trets importants o conflictius (lingüístics o socioculturals), el desenvolupament o els passos a seguir i les solucions de cada activitat, i finalment es fan suggeriments d'activitats complementàries i s'adjunten materials addicionals. A cada activitat s'hi indiquen els exercicis del *Llibre d'exercicis i gramàtica d'ús* que els alumnes poden fer per practicar els continguts de l'activitat i els punts de la gramàtica que els professors poden utilitzar o als quals poden adreçar els alumnes.

El material auditiu que correspon al *Llibre de l'alumne* i al *Llibre dels exercicis* és extens, i ha estat creat expressament per cobrir un ventall ampli de situacions de comunicació. Per això hi ha textos en diferents registres que a vegades presenten una complexitat superior al nivell de comprensió auditiva dels alumnes. Aquesta complexitat, però, no és superior a la que els alumnes poden trobar-se fora de l'aula; de tota manera els alumnes sempre poden resoldre els exercicis ja que l'objectiu de l'activitat és assolible amb els coneixements que posseeixen en aquell moment. Cal destacar dos aspectes que fa que aquest mètode sigui innovador respecte d'altres mètodes, a més del que s'ha detallat fins ara. Per una banda, la inclusió d'exponents de funcions meta-lingüístiques com ara expressions, connectors... que es produeixen a l'aula per negociar, discutir, corregir... i que els alumnes necessiten per poder interactuar en la resolució d'activitats en parelles o en grup. Es tracta del llenguatge real que es produeix a l'aula, i que sovint és tan necessari com el que han de produir per resoldre les activitats. Per l'altra, el tractament de la gramàtica representa una gran novetat en l'aprenentatge del català, ja que es tracta d'una gramàtica d'ús seqüenciada per unitats que conté explicacions sobre la forma i l'ús comunicatiu real dels elements gramaticals necessaris, només, per resoldre cada activitat. És una eina molt clara per als aprenents de català i molt operativa per als professors, ja que s'hi troben explicacions que no ofereixen la majoria de gramàtiques.

El català, encara que considerada com a llengua minoritària, se situa entre les llengües de demografia mitjana. Jurídicament és oficial a Andorra i, amb el castellà, a tres comunitats autònomes espanyoles la qual cosa comporta una presència significativa a l'Administració pública i el seu ensenyament obligatori en el sistema educatiu. A més, amb els lectorats, el català està present a 93 universitats de 27 països amb més de 4.000 estudiants. Tant els professionals de l'ensenyament com totes les persones que aprenen o vulguin aprendre català disposen d'una eina que els facilitarà la tasca. S'ha de considerar molt valuosa l'aparició de mètodes com *Veus* per a l'aprenentatge d'aquesta llengua, ja que situa l'aprenentatge del català dins del context europeu, de manera similar al d'altres llengües de la Unió Europea. Fins i tot ens podríem atrevir a dir que passa al davant d'altres mètodes d'algunes llengües europees, ja que malauradament no se'n troben gaires amb aquestes característiques – seguint les noves tendències metodològiques i adoptant les directrius del MECR.

Marilisa Birello

Francesc Parcerias, *Dos dies mes de sud*, Barcelona, Quaderns Crema, 2006.
Eduard Sanahuja, *Compàs d'espera*, Alzira, 2006.

Francesc Parcerias (1944) i Eduard Sanahuja (1953) han publicat amb pocs mesos de diferència, respectivament, *Dos dies mes de sud* (abril de 2006) i *Compàs d'espera* (febrer de 2006). En aquest particular canon de la literatura catalana que està construint l'estimable revista electrònica *Lletra* (www.uoc.edu/lletra) el primer gaudeix d'una entrada; el segon (encara) no. Els separen també gairebé deu anys d'edat i, potser, l'adscripció a unes escoles que els professors de literatura solem construir malgrat, i de vegades, a desgrat dels autors. Deixem-ho estar. En qualsevol cas, els dos no són pas autors novells i han estat premiats diverses vegades; previsiblement, doncs, incidiran en el seu darrer llibre en temes ja presentats abans, sota noves perspectives, i procuraran també presentar-ne de nous. També fóra previsible que, entrat un en la seixantena i l'altre en la cinquantena, el pas del temps i la desaparició dels parents i fins dels amics es constituïssin en referents importants. Potser no ho és tant que, en ambdós, sigui un tema central la presència de la mort que els autors ens presenten, ja des del títol, ajornada en el primer cas, i expectant en el segon. Un altre aspecte en comú és que Parcerias va ser membre del jurat del Premi Poesia Vicent Andrés Estellés 2005, atorgat a *Compàs d'espera*; això, que en un món reduït com el de la literatura catalana només els seguidors de les teories conspiratòries trobaran sospitós, pot indicar alguna afinitat. Com per exemple que es tracta de dos llibres molt madurats, amb un rigorós treball lingüístic, no deixats anar a la improvisació. Poesia bona i, de vegades, excel·lent.

Parcerias presenta el seu volum en quatre capítols (per entendre'ns): "Rimbaud a Harar", el primer, fa referència a l'estada del poeta francès a Abissínia. la darrera abans de morir, un dels episodis fonamentals en la mitologia sobre el bloqueig, voluntari o no, de l'escriptor. El segon, "Els oratoris", desglossat en cinc parts, també pot tenir referències literàries, especialment a T. S. Eliot i a Carles Riba, autors de sengles poemes sobre l'Epifania, explícitament evocada en la primera part, "Els tres reis", on l'aparent error tipogràfic (repetit a la Taula i a la pàgina 25 però no a la 34) podria referir a la distorsió a què Parcerias sotmet la tradició esmentada. El tercer capítol, "Platja de Portobello", al·ludeix a algun episodi ocorregut en aquest remot lloc